

Simulace a modelování sociálního vývoje

Kooperace a konflikty, racionální
rozhodování

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Hry jako kvalitativní simulace

Šachy

King, Queen, Bishop, Knight, Rook, Pawn

Struktura společnosti

Konflikt států (etnik)

Strategie, taktika

+ řada dalších her

Teorie racionálního rozhodování, strategické hry

A – množina možných akcí

C – množina konsekvencí akcí

$g: A \rightarrow C$ “consequence function”

$> \subseteq C \times C$ preferenční relace

$U: C \rightarrow \mathbb{R}$ =účelová funkce “utility function”
 $x > y \Leftrightarrow U(x) > U(y)$

Neumann, Morgenstern (1944) Savage(1972)

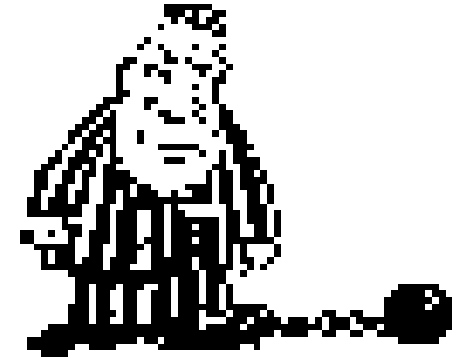
Strategické hry

- Množina hráčů
- Každý hráč má množinu akcí (strategií)
- Každý hráč má preferenční relaci (výplatní funkci, payoff function)
- Nash equilibrium – dvojice strategií taková, že a posteriori změna je pro hráče nevýhodná (John Forbes Nash, *1928)

Vězňovo dilemma

PRISONER'S DILEMMA

	přiznat se	nepřiznat se
přiznat se	3, 3	0, 6
nepřiznat se	6, 0	1, 1

Jestřáb-holubice (dove-hawk)

	dove	hawk
dove	3, 3	1, 4
hawk	4, 1	0, 0

Battle of Sexes

	Fotbal	Móda
Fotbal	2,1	0,0
Móda	0,0	1,2

Hlava - orel

	hlava	orel
hlava	1, -1	-1, 1
orel	-1, 1	1, -1

Iterované strategické hry

- Hráče necháme opakovaně hrát strategickou hru – vzniká extensivní hra s dokonalou informací
- Iterované vězňovo dilemma
- Iterovaná hra “Battle of Sexes”

Šachy versus „černá-bílá“

- Ekvilibria
- Strategické versus extensivní hry
- Hry závislé na subjektivním rozhodování hráče
- Papír, nůžky, kámen

Iterované vězňovo dilemma

Strategie:

all_c: Always cooperates. [c]* (**naïve peacemaker**)

all_d: Always defects. [d]*

tft: tit_for_tat

spiteful: It cooperates until the opponent has defected, after that move it always defects.

mistrust : Defects, then plays opponent's move.

Pavlov: cooperates if and only if both players opted for the same choice in the previous move.

hard_tft: Cooperates except if opponent has defected at least one time in the two previous move.

random : Cooperates with probability 1/2.

<http://www.miskatonic.org/cgi-bin/pd.cgi>

<http://serendip.brynmawr.edu/playground/pd.html>

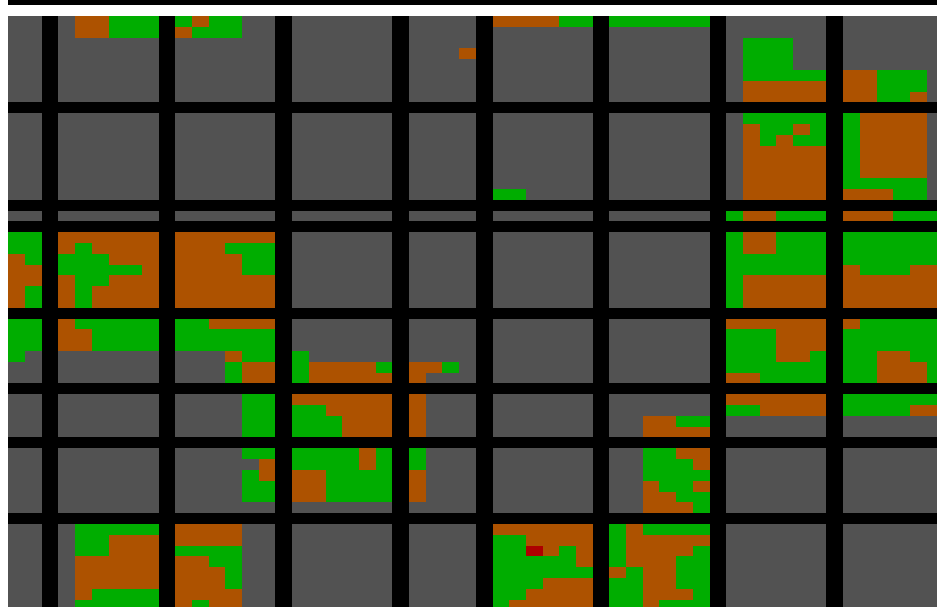
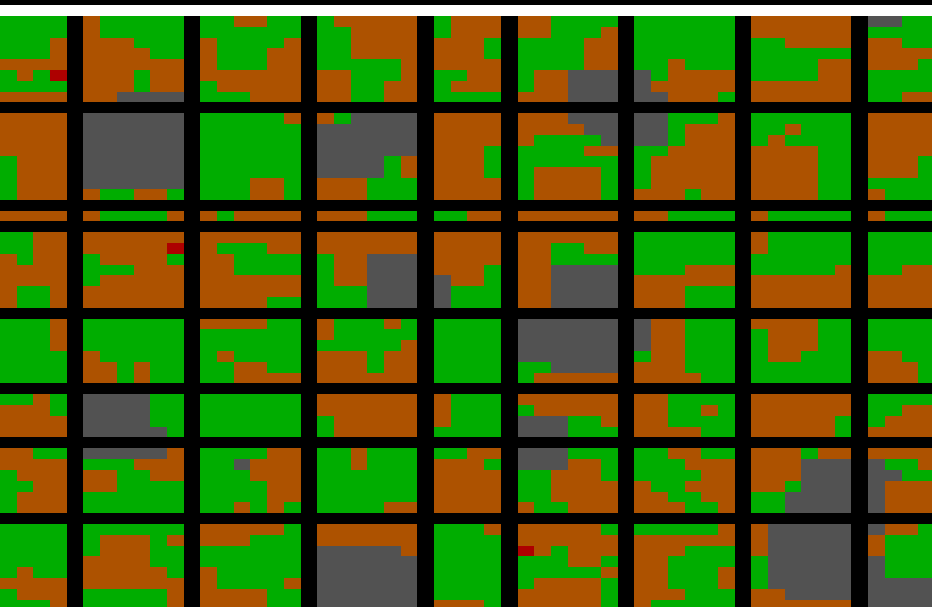
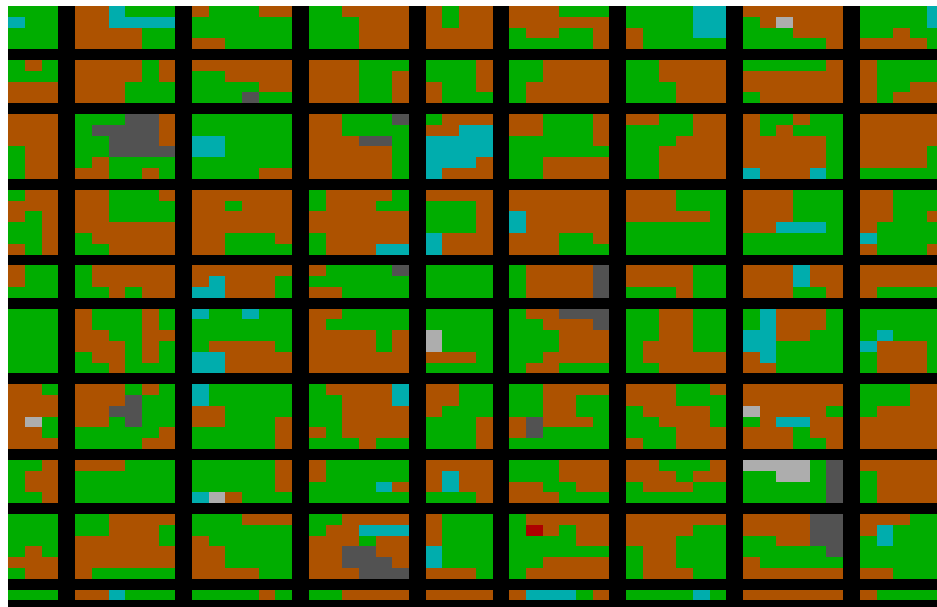
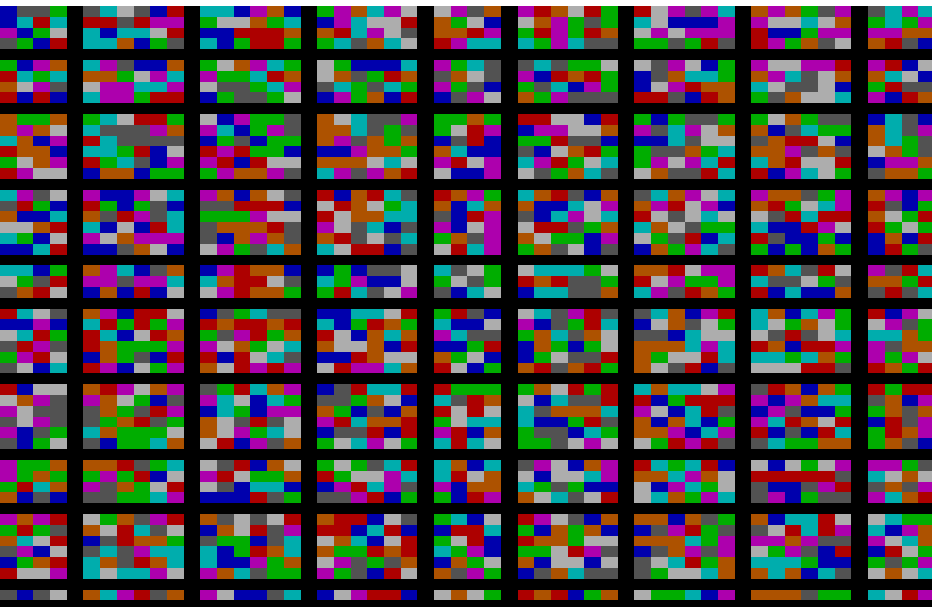
<http://www.princeton.edu/~mdaniels/PD/PD.html>

<http://netrunners.mur.csu.edu.au/cgi-bin/osprey/ipd.pl>

Iterované prostorové VD

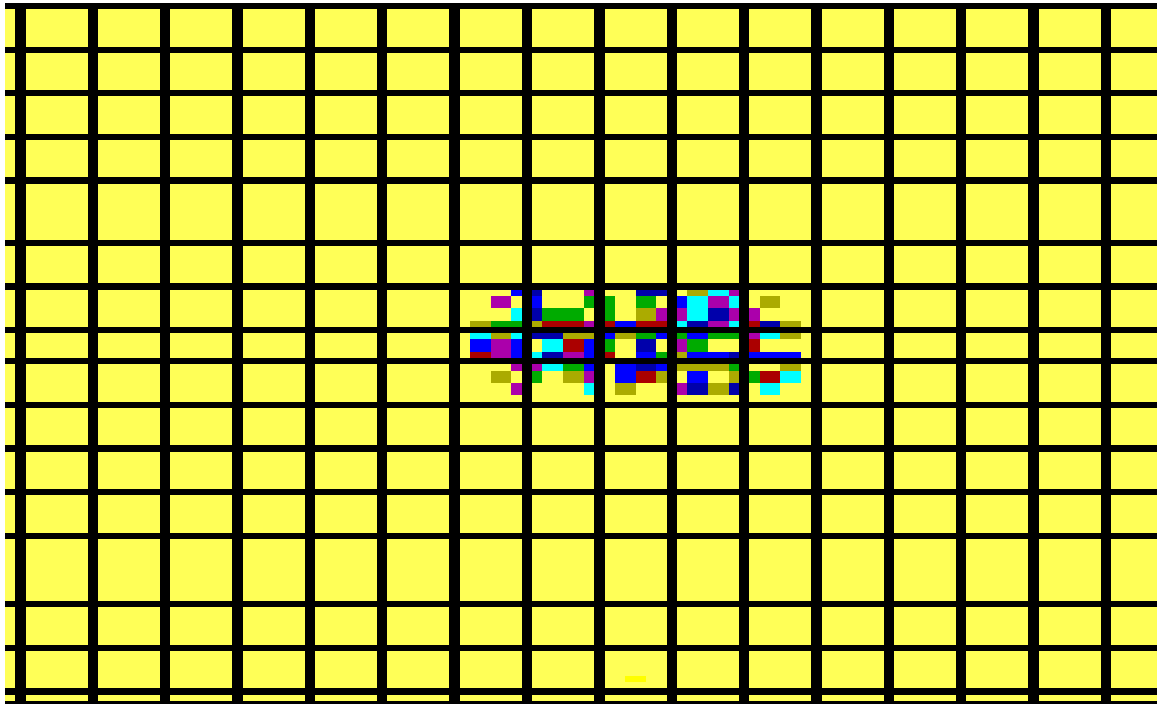
- Objekty (buňky, jednotlivci, hráči) hrají IVD se svými sousedy, po skončení hry se v závislosti od výsledku mění strategie objektů a hraje se další kolo, atd.

Iterované prostorové VD

Iterované prostorové VD

- Chování kolonie strategií je nerozhodnutelný problém (P. Grim 1994)

Aplikace

- Ekonomie
- Sociologie
- Psychologie
- Politika
- Public choice theory
- Ekologie
- ...

Robert Axelrod

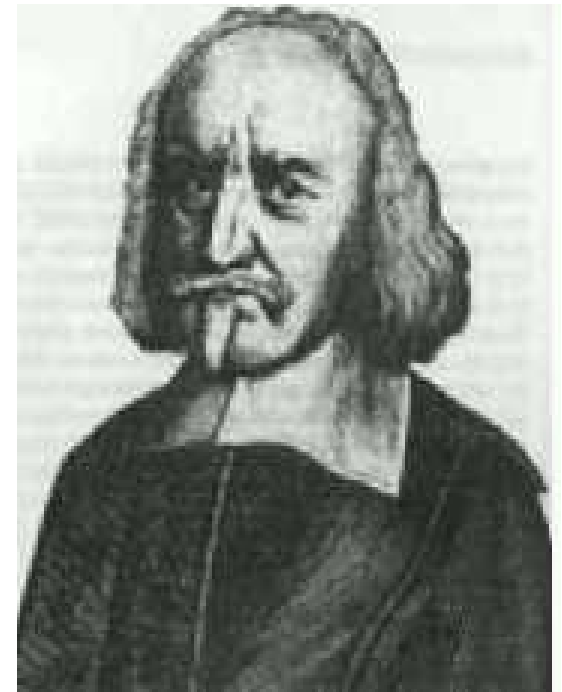
(*1943)

University of Michigan

National Academy of Sciences Award for
Behavioral Research Relevant to the
Prevention of Nuclear War.

Thomas Hobbes (1588-1679)

- příčiny konfliktů,
- důvody válek
- motivace pro mír

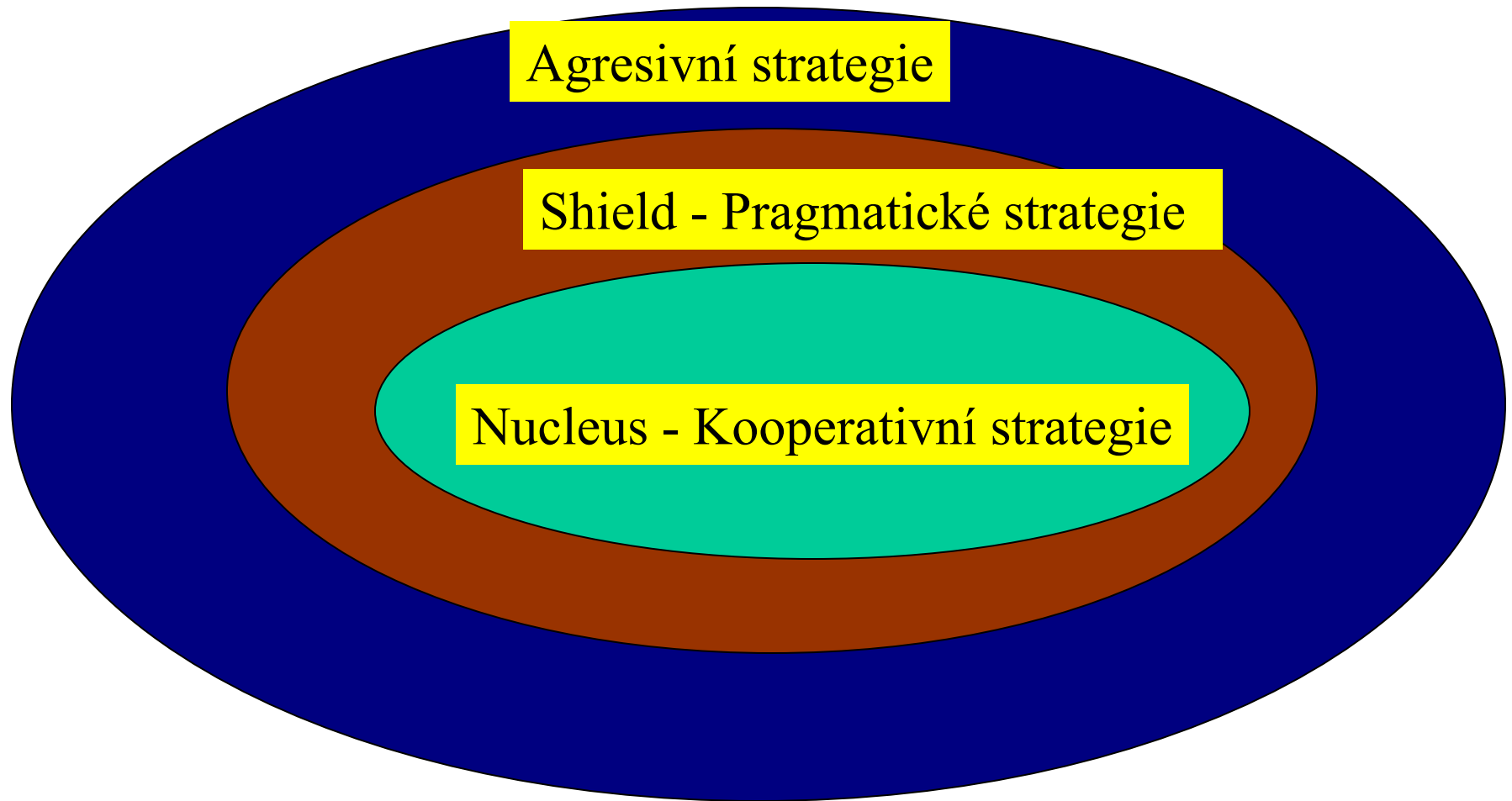
“any account of human action, including morality, must be consistent with the fact that we are all self-serving”.

- fundamental Law of Nature: To seek peace and follow it;

Iterované VD s informačním šumem

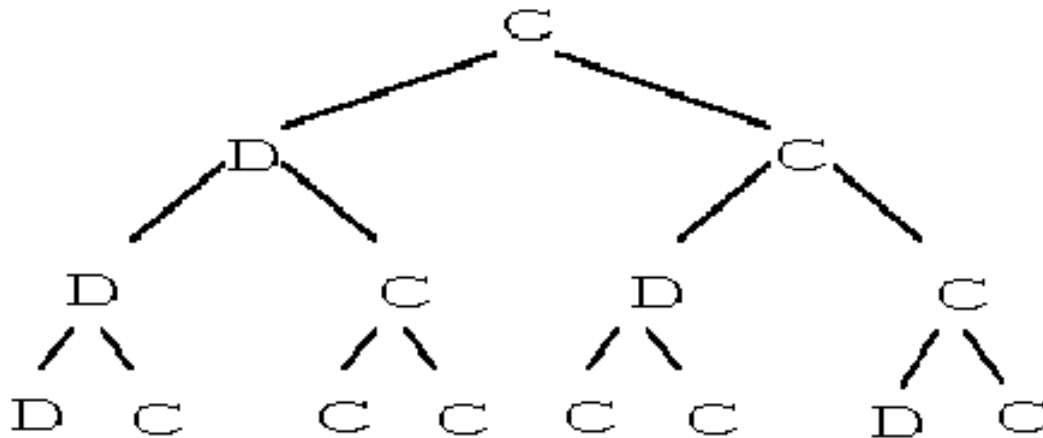
- Informační šum způsobuje zvýhodnění kooperativních strategií (odpouštěcí strategie, forgiving strategies)
- Příklad: Tit for two Tats
- (teprve po druhé nespolupráci přestanu spolupracovat, jednou odpouštím).

Nucleus and Shield

B.Lomborg (1996), D. Haynes(1988),
Ch. Elston (2000).

Strategie 20AA (nucleus)

Model evoluce etnocentricity

- multiagentní model sociálního systému
- modifikace klasického iterovaného vězňova dilematu
- model sociálních konfliktů jak na mezinárodní, tak i na lokální úrovni

Etnikum

- z řeckého ἔθνος, *ethnos*, tj. *lid*
- V užším smyslu: skupina lidí, kteří mají společný historický původ, rasový typ, jazyk, materiální a duchovní kulturu, tradice a obývají společné území
- Obecněji: skupina lidí, kteří sdílí společnou kulturu
- Několik etnik může tvořit národ.

Strategie (na začátku rovnoměrné rozložení)

- Kooperuje se všemi agenty - altruistická strategie
- Kooperuje s vlastními a nekooperuje s cizími - etnocentrická strategie
- Nekooperuje s vlastními agenty a kooperuje s cizími
- Nekooperuje se žádnými agenty - egoistická strategie

Průběh

- V každém kole má agent možnost s určitou pravděpodobností umístit na volné okolní pole mřížky svého potomka
- Potomek dědí příslušnost k etnické skupině a způsob chování

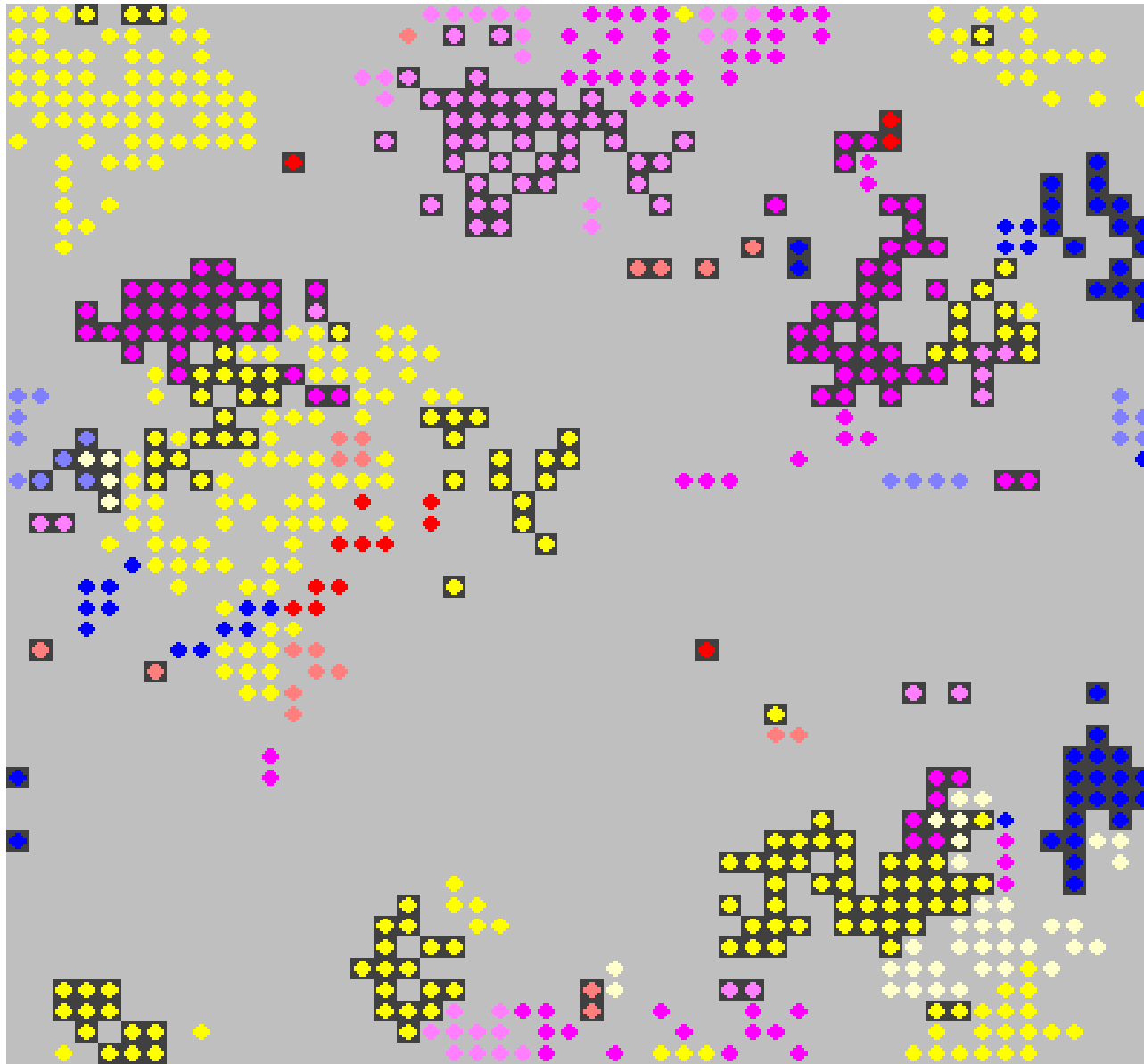
Fáze každého kola

- Imigrace - na náhodné místo mřížky je vložen agent s náhodnými parametry.
- Interakce - agenty hrají se svými sousedy a zvyšuje nebo snižuje se pravděpodobnost jejich reprodukce.
- Reprodukce - s pravděpodobností získanou na základě hry proběhne reprodukce agentů.
- Smrt - s jistou stabilní pravděpodobností je agent odstraněn z mřížky.

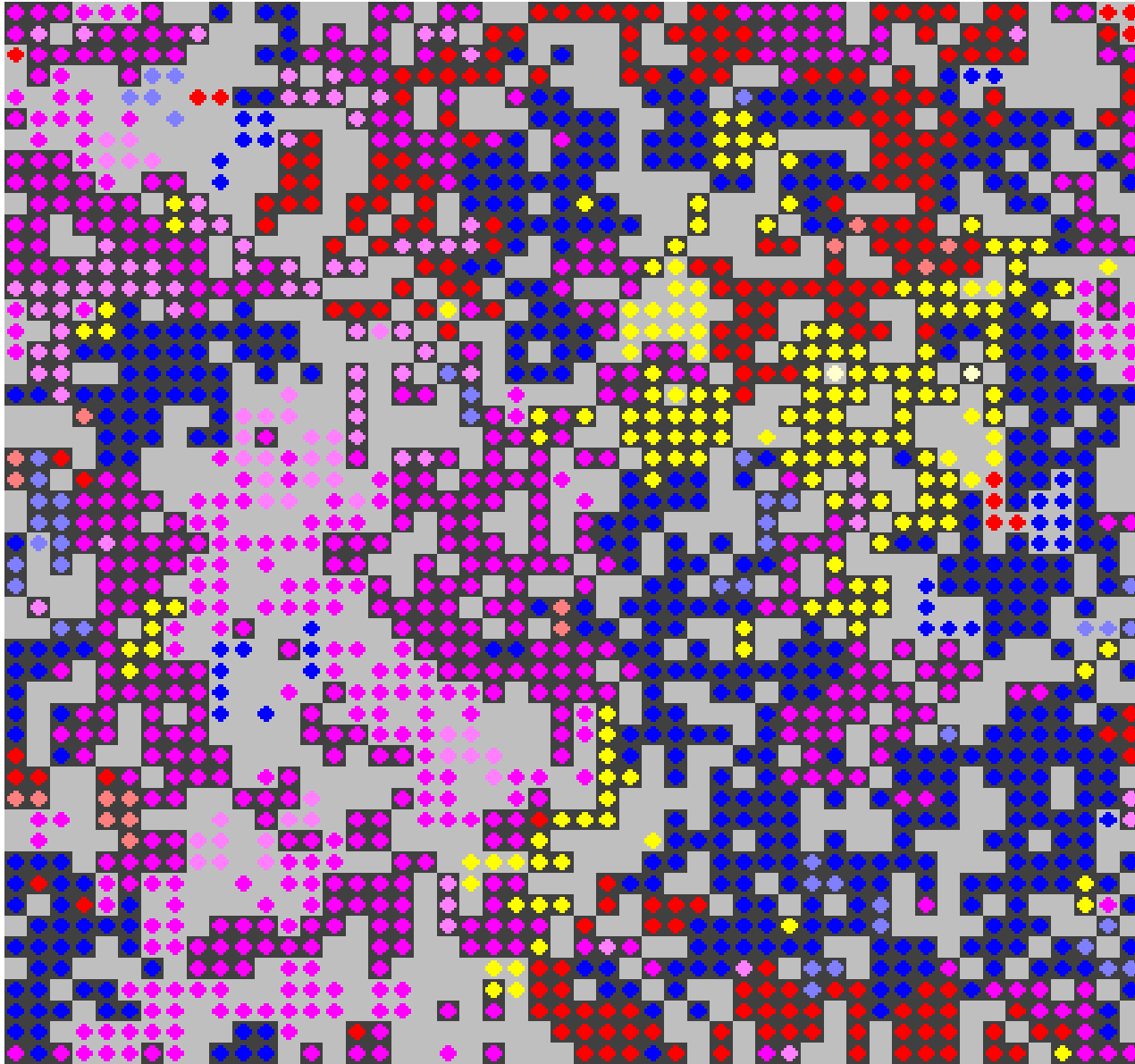
Výsledky konkrétní simulace (R. Axelrod, R.A. Hammond 2003)

- 76% agentů mělo po 2000 kolech etnocentrickou strategii
- Uvnitř etnik bylo 90% interakcí kooperativních
- Mezi etniky bylo 84% interakcí nekooperativních.
- Tmavé popředí – kooperace vůči svému etniku
- Černé pozadí – nekooperace vůči jinému etniku

100 kroků (R. Axelrod, R. A. Hammond)

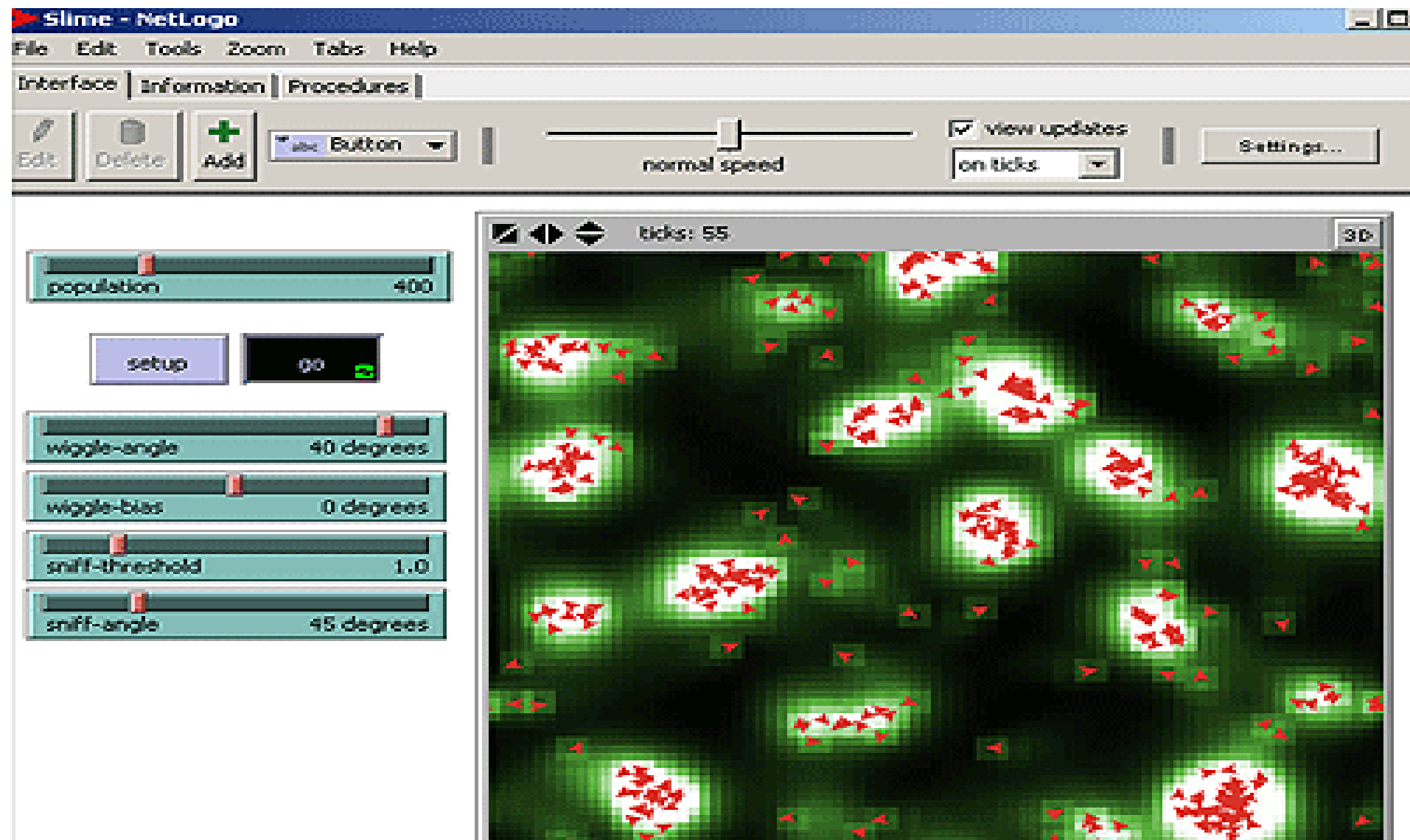

2000 kroků (R. Axelrod, R. A. Hammond)

NetLogo - Uri Wilensky

<http://ccl.northwestern.edu/netlogo/>

NetLogo – kvalitativní simulace sociálních jevů

Rebelie vůči centrálním autoritám

[http://ccl.northwestern.edu/netlogo/models/
Rebellion](http://ccl.northwestern.edu/netlogo/models/Rebellion)

Ethnocentrismus

[http://ccl.northwestern.edu/netlogo/models/
Ethnocentrism](http://ccl.northwestern.edu/netlogo/models/Ethnocentrism)

Další aplikace

- Teorie davu (Pohyb chodců. Evakuační modelování)
- Šíření informace, používání jazyka, sítě
Multiagentní simulace náboženství (multi-agent religion simulation: MARS)
- Vývoj urbanizace a center osídlení
Struktura a dynamika ekonomických vztahů
Business a podnikání
- ...